

2018

Jaarverslag ASR Vermogens- beheer N.V.

Algemene informatie

ASR Vermogensbeheer N.V.

Kantooradres

ASR Vermogensbeheer N.V.
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht
Website: www.asrvermogensbeheer.nl
Handelsregister KvK Utrecht nummer 30227237

Postadres

Postbus 2072
3500 HB Utrecht

Inleen medewerkers

ASR Nederland N.V.
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Accountant

Ernst & Young Accountants LLP
Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag

Fiscaal adviseur

ASR Nederland N.V.
Afdeling Fiscale Zaken
Postbus 2072
3500 HB Utrecht

Juridisch adviseur

De Brauw Blackstone Westbroek N.V.
Claude Debussylaan 80
1082 MD Amsterdam

Datum van oprichting

8 juni 2007

a.s.r. Vermogensbeheer N.V.

Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

www.asrvermogensbeheer.nl

Inhoudsopgave

1 Bestuursverslag	5
2 Jaarrekening 2018	17
Balans	18
Winst- en verliesrekening	19
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in de jaarrekening	20
Toelichting op de balans	24
Toelichting op de winst- en verliesrekening	28
3 Overige gegevens	35
Statutaire bepalingen omtrent winstbestemming	36
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	37

1 — Bestuursverslag

Bestuursverslag

Algemeen

ASR Vermogensbeheer N.V. (hierna: a.s.r. vermogensbeheer) is statutair gevestigd te Utrecht en staat ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 30227237, a.s.r. vermogensbeheer is een 100%-deelneming van ASR Nederland N.V.

a.s.r. vermogensbeheer heeft ten doel het verlenen van beleggingsdiensten, het beheren van vermogen en het optreden als vermogensbeheerder ten behoeve van derden. a.s.r. vermogensbeheer biedt vermogensbeheer aan voor pensioenfondsen, verzekeraars, waarborg- en vermogensfondsen, goede doelen, decentrale overheden, zorg- en onderwijsinstellingen, netwerkbedrijven, woningcorporaties en andere spelers in het maatschappelijk domein, a.s.r. vermogensbeheer richt zich hierbij onder meer op maatwerkoplossingen met een verantwoord rendement. Daarnaast biedt a.s.r. vermogensbeheer ook institutionele beleggingsfondsen en integraal beheer met modulaire elementen als ALM-advies of rapportages voor toezichthouders aan. Het productpalet bestaat uit euro bedrijfsobligaties, rente overlay, euro staatsobligaties, euro aandelen, Amerikaanse aandelen, balanced mandates, maatwerk obligatieportefeuilles, onderling lenen, vastrentend index beleggen, vastgoed en hypotheek. Overige beleggingscategorieën kopen we in op a.s.r. condities: kwaliteit en duurzaamheid.

a.s.r. vermogensbeheer heeft geen personeelsleden in dienst. Alle werkzaamheden worden middels een inleenovereenkomst verricht door werknemers in dienst van ASR Nederland N.V.

Terugblik op ontwikkelingen 2018

Ontwikkeling eigen vermogen

De overige reserves zijn in 2018 aangevuld met de winst uit boekjaar 2017. Er zijn geen andere wijzigingen in het eigen vermogen 2018.

Ontwikkeling omzet

In 2018 zijn de beheer- en servicevergoedingen gedaald ten opzichte van dezelfde periode voorgaand jaar. De beheer- en servicevergoeding zijn in totaal met € 7,0 miljoen gedaald naar € 67,7 miljoen. De daling is met name het gevolg van de transitie eind 2017 van circa € 1,5 miljard uit de SICAV portefeuille naar ASR fondsen waardoor de ontvangen beheer- en service vergoeding met € 17,6 miljoen is afgenomen. De daling van de ontvangen beheer- en servicevergoeding als gevolg van de transitie van de SICAV portefeuille wordt deels gecompenseerd door een stijging van het beheerd vermogen in de overige fondsen met een toename van de beheer- en servicevergoeding van € 10,6 miljoen als gevolg.

Ontwikkeling kosten

In 2018 zijn de totale kosten van € 61,5 miljoen per saldo € 10,2 miljoen lager ten opzichte van dezelfde periode voorgaand jaar. Deze daling van de kosten wordt voor een groot deel veroorzaakt door een afname van de ontvangen beheer- en servicevergoeding van de SICAV portefeuille die voor een groot deel wordt uitgekeerd aan de participerende groepsmaatschappijen. In 2018 zijn deze kosten met € 16,3 miljoen gedaald ten opzichte van dezelfde periode voorgaand jaar en zijn minder hard gedaald dan de opbrengsten. Dit wordt veroorzaakt doordat de aan de SICAV portefeuille gerelateerde kosten zijn toegenomen waardoor per saldo minder wordt uitgekeerd aan de participerende groepsmaatschappijen. De daling inzake de SICAV gerelateerde kosten wordt gecompenseerd door een toename van met name de betaalde vergoedingen inzake vermogensbeheer (met name kostencompensaties), algemene beheerskosten (met name licentiekosten) en personeelskosten.

First Investments BV

a.s.r. vermogensbeheer heeft per 8 december 2017 de Nederlandse vermogensbeheerder First Investments B.V. overgenomen. Voor de volledige afronding van de integratie van First Investments B.V. is deze vermogensbeheerder per 8 december 2018 juridisch gefuseerd met terugwerkende kracht per 1 januari 2018. De verkrijgende partij bij deze juridische fusie is a.s.r. vermogensbeheer en First Investments is als gevolg van deze fusie opgehouden te bestaan.

Overname Generali Nederland N.V.

ASR Nederland N.V. (a.s.r.) en Assicurazioni Generali S.p.A. (Generali Group) zijn overeengekomen dat a.s.r. de aandelen overneemt van Generali Nederland N.V. Met de overname per 5 februari 2018 heeft a.s.r. zijn positie op de Nederlandse verzekeringsmarkt verstevigd. Generali Nederland is al meer dan 145 jaar actief in Nederland en bedient met circa 350 medewerkers de markt met een breed assortiment schade- en levensverzekeringen. De beleggingen van Generali voor de productlijnen Schade en Leven met een omvang van circa € 2,5 miljard worden met ingang van februari 2018 door a.s.r.

Overname Loyalis

ASR Nederland N.V. (a.s.r.) en APG Groep N.V. (APG) zijn eind 2018 overeengekomen dat a.s.r. verzekeraar Loyalis N.V. overneemt van APG per 1 mei 2019. Met de overname verbreedt en verstevigt a.s.r. haar marktpositie op het gebied van arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (AOV) en versterkt zij haar leidende positie in het aanbieden van integrale duurzame inzetbaarheidsoplossingen voor werkgevers. Loyalis heeft circa 450.000 verzekerden bij zo'n 10.000 werkgevers en is met collectieve verzekeringen uitstekend gepositioneerd bij (middel)grote bedrijven in het onderwijs, de bouw, de zorg en de overheid. Per eind 2018 bedroeg het belegd vermogen € 3,1 miljard. De leven- en pensioenactiviteiten van Loyalis zullen geleidelijk worden geïntegreerd in die van a.s.r.

Beheerd administratief vermogen

Het door a.s.r. vermogensbeheer beheerd administratief vermogen per 31 december 2018 kan als volgt worden gespecificeerd (x € 1 miljoen):

Beheerd vermogen a.s.r. vermogensbeheer		
Fonds	31 december 2018	31 december 2017
ASR FONDS SICAV ¹	1.947	2.559
ASR Beleggingsfondsen	88	183
ASR Mixfondsen ¹	132	170
ASR Basisfondsen	791	878
ASR Europees Vastgoed Basisfonds	178	195
ASR Beleggingsmixfondsen ¹	1.879	1.641
ASR Pensioen Staatsobligatiefonds 10-15 jaar	246	252
ASR Pensioen Mixfondsen ¹	2.007	1.646
ASR Beleggingspools	109	147
ABC Pool	-	240
ASR Depositofonds	449	432
ASR Kapitaalmarktfondsen	95	397
ASR Hypotheekfondsen	1.898	511
ASR ESG IndexPlus Institutionele fondsen	1.806	1.046
ASR Amerika Aandelen Basisfonds	1.049	521
ASR Pensioen Staatsobligatiefonds 15+	262	183
First Liability Matching N.V.	655	518
ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen	472	-
Totaal fondsen en pools	14.063	11.519
Mandaat klanten	4.332	3.764
Mandaat klant ASR Nederland en dochterondernemingen	29.854	26.097
Totaal mandaten	34.186	29.861
Subtotaal beheerd vermogen	48.249	41.380
Eliminatie doorbeleggingen	-3.856	-2.209
Totaal beheerd vermogen	44.393	39.171
Mandaat klanten – onderling lenen	1.363	1.031
Totaal	45.756	40.202

1 Om dubbeltellingen in het totaal beheerd vermogen te voorkomen wordt het doorbelegd vermogen van de mixfondsen in andere ASR fondsen geëlimineerd. Dit betreft beleggingen van:

- ASR Beleggingsmixfondsen € 1.586 miljoen (2017: € 902 miljoen) in de ASR Basisfondsen, ASR ESG IndexPlus Institutionele fondsen en ASR Amerika Aandelen Basisfonds;
- ASR Pensioen Mixfondsen € 1.592 miljoen (2017: € 1.194 miljoen) in de ASR Basisfondsen, ASR ESG IndexPlus Institutionele fondsen en ASR Amerika Aandelen Basisfonds;
- ASR Mixfondsen € 86 miljoen (2017: € 113 miljoen) in de ASR Beleggingsfondsen.
- ASR FONDS SICAV € 472 miljoen (2017: € -) in ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen
- Mandaatklanten € 120 miljoen (2017: € -) in verschillende beleggingsfondsen

Vergunning

a.s.r. vermogensbeheer beschikt over een vergunning als beheerder van alternatieve beleggingsinstellingen als bedoeld in artikel 2:65, eerste lid, sub a Wet op het financieel toezicht ("Wft").

De reikwijdte van de vergunning is op grond van artikel 1: 102, tweede lid, Wft beperkt tot het aanbieden van deelneming in:

- beleggingsinstellingen die beleggen in financiële instrumenten; en
- beleggingsinstellingen die beleggen in hypotheekvorderingen;

Op grond van deze vergunning treedt a.s.r. vermogensbeheer op als beheerder van alternatieve beleggingsinstellingen, waaronder de ASR Beleggingsfondsen, de ASR Mixfondsen, de Luxemburgse alternatieve beleggingsinstelling ASR Fonds SICAV ('Société d'investissement à Capital Variable'), ASR Hypotheekfondsen, de ASR Kapitaalmarktfondsen, het ASR Depositofonds, de ASR ESG IndexPlus Institutionele Fondsen, het ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen en First Liability Matching N.V.

Daarnaast treedt a.s.r. vermogensbeheer op als beheerder van fondsen en pools, waarin uitsluitend door ASR Levensverzekering N.V. wordt belegd ten behoeve van haar unit-linked producten. Op grond van artikel 1:13a lid 1, sub g van de Wft is het beheer van deze beleggingsstructuren vrijgesteld van de verplichtingen in de Wft en afgeleide regelgeving en staat het beheer derhalve niet onder toezicht van de AFM.

a.s.r. vermogensbeheer heeft van de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM) een vergunning verkregen om additionele beleggingsdiensten te mogen verlenen aan professionele cliënten op grond van artikel 2:67a, tweede lid, onderdelen a, b en d Wft. Met deze vergunning heeft a.s.r. vermogensbeheer toestemming om beleggingsdiensten te verlenen aan professionele cliënten. Dit houdt in dat a.s.r. vermogensbeheer vermogensbeheer voor derden mag uitvoeren, onder meer het beheren van individueel vermogen van pensioenfondsen, verzekeraars, goede-doelentichtingen en overheidsinstellingen. Daarnaast kan a.s.r. vermogensbeheer beleggingsadvies geven over financiële instrumenten en orders van cliënten ontvangen en doorgeven met betrekking tot financiële instrumenten.

De AIFMD vereisten betreffen de volgende processen:

(i) Portfolio- en risicobeheer

Onder AIFMD verricht een AIF-beheerder op zijn minst het portfolio- en risicobeheer van een of meer AIF's (AIFMD artikel 4, lid 1, sub w). a.s.r. vermogensbeheer voert het portfolio- en risicobeheer over ASR Beleggingsfondsen, ASR Mixfondsen, ASR Hypotheekfondsen, ASR ESG IndexPlus Institutionele fondsen, ASR Depositofonds, ASR Kapitaalmarktfonds, ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen, First Liability Matching N.V. Onder AIFMD lid 31 is het toegestaan om één van deze twee hoofdtaken uit te besteden aan een andere dienstverlener. Op haar beurt heeft a.s.r. vermogensbeheer het portfoliobeheer van ASR FONDS SICAV uitbesteed aan BNP Paribas Asset Management Netherlands (hierna 'BNP AM'). BNP AM ontvangt hiervoor een beheervergoeding van a.s.r. vermogensbeheer. Deze kosten worden verrekend in de feevergoeding aan ASR Productlijnen Leven en Pensioenen (hierna 'ASR Productlijnen'), onderdeel van ASR Levensverzekering N.V.. Periodiek vindt er een performance review plaats op uitbestede werkzaamheden aan BNP AM. Het risicobeheer van ASR FONDS SICAV wordt door a.s.r. vermogensbeheer uitgevoerd. Hierover wordt door de afdeling Risk Management op maandbasis gerapporteerd aan de directie van a.s.r. Vermogensbeheer.

(ii) Administratieve taken

Een AIF-beheerder kan naast het collectieve beheer van een AIF verschillende administratieve diensten verrichten zoals beschreven in Bijlage I, lid 2 van AIFMD. De administratieve taken voor ASR Beleggingsfondsen, ASR Mixfondsen, ASR Hypotheekfondsen, ASR ESG IndexPlus Institutionele fondsen, ASR Depositofonds, ASR Kapitaalmarktfonds worden door a.s.r. vermogensbeheer uitgevoerd.

De Luxemburgse wet stelt verplicht dat administratieve taken zoals berekening van de intrinsieke waarde van een Luxemburgs fonds in Luxemburg worden uitgevoerd. Deze administratieve taken, waaronder bijhouden van een deelnemersregister en verhandeling van effectentransacties, heeft a.s.r. vermogensbeheer voor ASR FONDS SICAV uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services Luxembourg (hierna 'BNP Luxemburg'). BNP Luxemburg is sinds oprichting van het fonds in 2005 de vaste administrateur van het fonds. De dienstverlening door BNP Luxemburg wordt gemonitord middels een periodieke bespreking en het verkrijgen van de jaarlijkse ISAE 3402 rapportage.

a.s.r. vermogensbeheer heeft haar wettelijke taak om voor ASR FONDS SICAV maandelijks factsheets op te stellen uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services Frankrijk (hierna 'BNP Frankrijk'). De controle en publicatie van de factsheets vindt plaats door a.s.r. vermogensbeheer. Door middel van een maandelijks KPI rapportage en performance review per kwartaal wordt toezicht gehouden op de dienstverlening door BNP Frankrijk. BNP Luxemburg en BNP Frankrijk

ontvangen een servicevergoeding van a.s.r. vermogensbeheer. Kosten inzake ASR FONDS SICAV worden verrekend in de feevergoeding aan ASR Productlijnen, en zijn daarom resultaat neutraal voor a.s.r. vermogensbeheer.

De administratieve taken van de fondsen ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen en First Liability Matching N.V. heeft a.s.r. vermogensbeheer uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA (hierna 'BNP SS'). De dienstverlening door BNP SS wordt gemonitord via onder meer periodieke besprekingen en het verkrijgen van de jaarlijkse ISAE 3402 rapportage.

(iii) Onafhankelijke bewaarder: depository en custodian

Als gevolg van de AIFMD wetgeving is a.s.r. vermogensbeheer verplicht om een onafhankelijke bewaarder aan te stellen voor onder toezicht staande fondsen. De bewaarder is een onder wettelijk toezicht staande entiteit met als wettelijke taken onder andere het monitoren van kasstromen, vaststellen van de naleving van beleggingsbeleid en eigendomsverificatie ten aanzien van de financiële activa van de beleggingsfondsen.

a.s.r. vermogensbeheer en Stichting ASR Bewaarder hebben JP Morgan Europe, Amsterdam branch (hierna 'JP Morgan') per 22 juli 2014 aangesteld als bewaarder van ASR Beleggingsfondsen en ASR Mixfondsen. JP Morgan voert voor deze fondsen de depository en custody taken uit. Het juridisch eigendom van de beleggingen ligt bij Stichting ASR Bewaarder. De depository en custody fees worden door Stichting ASR Bewaarder aan JP Morgan betaald. De Stichting ontvangt hiervoor een vergoeding van a.s.r. vermogensbeheer.

Voor ASR Hypotheekfondsen, is BNP Paribas SS SCA als bewaarder aangesteld en is de Stichting Juridisch Eigenaar ASR Hypotheekfondsen de juridisch eigenaar. Voor de ASR ESG IndexPlus Institutionele fondsen is KAS Trust & Depository Services B.V. aangesteld als bewaarder en is de Stichting Juridisch Eigenaar ASR ESG IndexPlus Institutionele Fondsen de juridisch eigenaar. Voor de ASR Depositofondsen en ASR Kapitaalmarktfondsen is KAS Trust & Depository Services B.V. aangesteld als bewaarder en Stichting Juridisch Eigenaar ASR vermogensbeheer Fondsen de juridisch eigenaar. Voor ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen is BNP Paribas SS SCA aangesteld als bewaarder en Stichting Juridisch Eigenaar ASR Duurzaam Institutioneel vermogensbeheer Fondsen de juridisch eigenaar. Voor First Liability Matching is BNP Paribas Securities Services SCA aangesteld als bewaarder en dit fonds is een zelfstandig rechtspersoon en daarmee juridisch eigenaar.

ASR FONDS SICAV is een "self managed SICAV" naar Luxemburgs recht. De juridische eigendom van de stukken ligt onverkort bij het fonds. Dit is als gevolg van AIFMD niet gewijzigd. Als depository heeft het fonds BNP Paribas Security Services Luxemburg benoemd. Zij voeren tevens de custody taken uit. De depository en custody fees worden conform het ASR FONDS SICAV prospectus door het fonds aan BNP Luxemburg betaald.

Voor een aantal overige ASR fondsen niet zijnde AIF's treedt ABN AMRO Clearing & Custody op als de custodian. De hieraan gerelateerde kosten voor bewaring worden door a.s.r. vermogensbeheer betaald aan ABN AMRO. Kosten voor bewaring zijn in de winst- en verliesrekening opgenomen onder betaalde vergoedingen voor administratieve dienstverlening.

Een overzicht van de AIFMD vereisten en de uitwerking hiervan binnen a.s.r. vermogensbeheer is per fonds als volgt vormgegeven:

Overzicht AIFMD vereisten per fonds					
Fonds	Portfoliobeheer	Risicobeheer	Administratieve taken	Bewaarder	Juridisch eigenaar
ASR FONDS SICAV	BNP Paribas IP Nederland	a.s.r. vermogens beheer	BNP Paribas SS Luxemburg BNP Paribas SS Frankrijk	BNP Paribas SS Luxemburg	ASR FONDS SICAV
ASR Beleggingsfondsen en ASR Mixfondsen	a.s.r. vermogens beheer	a.s.r. vermogens beheer	a.s.r. vermogens beheer	JP Morgan Europe	Stichting ASR Bewaarder
ASR Hypotheekfondsen	a.s.r. vermogens beheer	a.s.r. vermogens beheer	a.s.r. vermogens beheer	BNP Paribas SS SCA	Stichting Juridisch eigenaar ASR Hypotheekfondsen
ASR ESG Institutionele fondsen	a.s.r. vermogens beheer	a.s.r. vermogens beheer	a.s.r. vermogens beheer	KAS Trust & Depositary Services B.V.	Stichting Juridisch Eigenaar ASR ESG IndexPlus Institutionele Fondsen
ASR Depositofonds en ASR Kapitaalmarktfonds	a.s.r. vermogens beheer	a.s.r. vermogens beheer	a.s.r. vermogens beheer	KAS Trust & Depositary Services B.V.	Stichting Juridisch Eigenaar ASR Vermogensbeheer Fondsen
ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen	a.s.r. vermogens beheer	a.s.r. vermogens beheer	BNP Paribas Securities Services SCA	BNP Paribas Securities Services SCA	Stichting Juridisch Eigenaar ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Fondsen
First Liability Matching N.V.	a.s.r. vermogens beheer	a.s.r. vermogens beheer	BNP Paribas Securities Services SCA	BNP Paribas Securities Services SCA	Niet van toepassing, zelfstandig rechtspersoon
Overige fondsen en pools onder beheer van a.s.r. vermogensbeheer, niet zijnde AIF's	a.s.r. vermogens beheer	a.s.r. vermogens beheer	a.s.r. vermogens beheer	ABN Amro Bank	Stichting ASR Bewaarder

(iv) Personeel en beloningsbeleid

De statutaire directie van a.s.r. vermogensbeheer bestaat uit drie bestuurders. Daarnaast heeft de vennootschap zelf geen personeelsleden in dienst. Alle werkzaamheden worden verricht door werknemers in dienst van ASR Nederland N.V. Per 31 december 2018 zijn 147 medewerkers (143 FTE's) ingeleend door a.s.r. vermogensbeheer middels een inleenovereenkomst met ASR Nederland N.V. Het beloningsbeleid van ASR Nederland N.V. is op deze werknemers integraal van toepassing. Het beloningsbeleid van ASR Nederland N.V. is vastgesteld door de RvC van ASR Nederland N.V. en voldoet aan alle (wettelijke) eisen met betrekking tot het beloningsbeleid.

Het beleid inzake belangenconflicten van a.s.r. vermogensbeheer is door de afdeling Compliance van ASR Nederland N.V. getoetst en in lijn met de eisen van AIFMD. Alle medewerkers van a.s.r. vermogensbeheer dienen te allen tijde onafhankelijk en objectief te zijn bij de uitvoering van hun werkzaamheden. Bij elke handeling en/of besluit dient het

belang van de (fonds)belegger voorop te staan. a.s.r. vermogensbeheer kent daarom een aantal procedures, waaraan elke medewerker moet voldoen, gericht op het voorkomen van belangenconflicten. Het betreft onder meer beleid met betrekking tot incentives, nevenfuncties, omgang met bedrijfsgevoelige informatie, omgang met koersgevoelige informatie en privé transacties in beleggingen.

a.s.r. vermogensbeheer heeft een ISAE 3402 type II rapportage die is gecontroleerd door een extern accountant. De ISAE 3402 assurance richtlijn biedt een kader om een goed en volledig inzicht te geven in de ingerichte processen, inclusief de uitvoering en de beheersing daarvan. Het management kan daarmee vaststellen of de processen aan de gestelde normen voldoen. Verschillende (interne controle) processen van a.s.r. vermogensbeheer en de fondsen, waaronder de (toets)berekening van kapitaalvereisten voor de beheerder, de dagelijkse berekening van de intrinsieke waarde en de publicatievereisten zijn opgenomen in de ISAE controles. Op kwartaalbasis wordt gerapporteerd over voortgang en uitkomsten van de ISAE werkzaamheden, zodat de directie van a.s.r. vermogensbeheer de uitvoering van sleutelprocessen en de beheersing daarvan kan bewaken en evalueren.

Risicomanagement

Risicomanagement is het continu en systematisch doorlopen van de organisatie en zijn activiteiten op risico's om op basis hiervan bewust risico's te nemen, de kans op risico's te verkleinen of de gevolgen ervan te beperken. Doelstellingen daarbij zijn een beheerste en integere bedrijfsvoering, het voldoen aan wet- en regelgeving en het handelen in het belang van de (fonds)belegger (zowel voor de AIF's als de overige beleggingsfondsen en mandaten). Kern daarin is dat gewaarborgd wordt dat de belangrijkste risico's die het beheer beïnvloeden, worden geïdentificeerd en inzichtelijk worden gemaakt, zodat passende beheersmaatregelen kunnen worden getroffen en de effectiviteit van deze maatregelen kan worden bewaakt.

a.s.r. vermogensbeheer heeft een permanente risicomanagement functie die onafhankelijk opereert en is ingericht met inachtneming van het "three lines of defence" model zoals dat wordt gehanteerd binnen ASR Nederland N.V. De onafhankelijkheid is gewaarborgd doordat naast de hiërarchische rapportage aan de directie van a.s.r. vermogensbeheer, ook functioneel gerapporteerd wordt aan de centrale riskfunctie binnen ASR Nederland N.V. De beloning van risicomanagement werknemers is niet gebaseerd op commerciële doelstellingen van a.s.r. vermogensbeheer, ASR Nederland N.V. of performance van de AIF's of overige beleggingsfondsen. Risicomanagement wordt door a.s.r. vermogensbeheer, onafhankelijk van de operationele en beleggingsafdelingen, uitgevoerd en is voor geen van de AIF's uitbesteed.

In het kader van het financieel risicomanagement heeft a.s.r. vermogensbeheer onder meer risico's als marktrisico (bijvoorbeeld renterisico, concentratierisico en kredietrisico), tegenpartijrisico en liquiditeitsrisico onderscheiden en gedefinieerd. Deze risico's worden beheerst door middel van risicolimieten. Deze risicolimieten zijn zo opgesteld dat het risicoprofiel van de AIF's en de overige beleggingsfondsen effectief gemonitord kunnen worden. Elke AIF en elk fonds dat niet als AIF kwalificeert heeft een eigen set aan risicolimieten, afhankelijk van het type belegging en fonds gebaseerd op de geldende interne mandaten. Deze mandaatlimieten zijn in het algemeen enger geformuleerd dan de prospectuslimieten en hebben de functie van waarschuwing.

In het kader van operationeel risicomanagement, gericht op het voorkomen van verliezen die voortvloeien uit gebrekkig of verstoorde interne processen, personen of systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen (inclusief wettelijk risico) wordt gebruik gemaakt van een stelsel van controlemaatregelen die zijn opgenomen in het ISAE 3402 Type II rapport. De belangrijkste risico's in het dagelijks proces zijn geïdentificeerd en acties zijn genomen om de risico's zo klein mogelijk te houden. De belangrijkste controlemaatregelen worden periodiek getest op hun operationele doeltreffendheid. De uitkomst van de testresultaten en de mate van "in control" worden gerapporteerd, zowel binnen a.s.r. vermogensbeheer als aan de central risk functie. Naast de periodieke toetsing wordt binnen a.s.r. vermogensbeheer jaarlijks een zelfbeoordeling inzake de beheersing van risico's uitgevoerd. Hierbinnen wordt rekening gehouden met belangrijke risico's die het behalen van de geformuleerde doelstellingen in gevaar kunnen brengen. Dit leidt tot een rapport waarin alle belangrijke risico's worden geïdentificeerd en een lijst opgenomen wordt met de acties die uitgevoerd moeten worden om deze risico's te mitigeren. De risico beperkende acties dienen binnen een jaar uitgevoerd te worden.

Op kwartaalbasis wordt een risicomanagementrapportage opgesteld voor a.s.r. vermogensbeheer. Deze rapportage heeft alle activiteiten van a.s.r. vermogensbeheer tot scope, zowel de AIF's als de overige beleggingsfondsen. In deze rapportage wordt naast de marktrisico's ook naar de operationele, reputatie en compliance risico's gekeken. Onderdeel van de rapportage is de incidentenregistratie. Deze rapportage wordt besproken in het directieoverleg a.s.r. vermogensbeheer.

Risicostructuur

Binnen de organisatie van de Beheerder is de verantwoordelijkheid van het risicomanagement gescheiden. Overeenkomstig de AIFMD is er onderscheid gemaakt tussen risico's met betrekking tot de fondsen enerzijds en risico's met betrekking tot de organisatie van de Beheerder anderzijds.

Het lid van de directie van de Beheerder, verantwoordelijk voor risico management, legt voor het risicomanagement van de onder toezicht staande fondsen rechtstreeks verantwoording af aan de CEO (Chief Executive Officer) van ASR Nederland N.V. Met name wordt gerapporteerd over de risico's die de beleggers lopen ten aanzien van de beleggingen in de fondsen, die door de Beheerder worden beheerd.

Voor wat betreft het risicomanagement van de beheerorganisatie wordt het Risk Charter gevolgd dat geldt binnen ASR Nederland N.V. De directie van de Beheerder legt voor het risicomanagement van de beheerorganisatie conform het Risk Charter verantwoording af aan de CFO (Chief Financial Officer) van ASR Nederland N.V. Er wordt onder andere gerapporteerd over de naleving van de relevante risicolimietsystemen en de deugdelijkheid en effectiviteit van de risicobeheerprocedure, waarbij met name wordt beoordeeld of passende maatregelen zijn genomen om eventuele onvolkomenheden in de toekomst te voorkomen.

Op a.s.r. vermogensbeheer zijn uit hoofde van haar vergunning naast de Wft/AIFMD verplichtingen, ook bepaalde Mifid I(II) en CRD-IV en CRR verplichtingen van toepassing (Artikel 6 lid 6 AIFMD richtlijn).

Op de relevante bepalingen uit de wetgeving van CRD-IV en CRR, waar de term "beleggingsonderneming" wordt genoemd, moet hier tevens Beheerder Beleggingsinstellingen met uitgebreide aantekening worden begrepen.

Beleggingsondernemingen dienen periodiek een beoordeling uit te voeren van de risico's waaraan zij zijn blootgesteld, de mate waarin de risico's worden gemitigeerd en de hoeveelheid kapitaal die nodig is om het restrisico af te dekken. Dit "Internal Capital Adequacy Assessment Process" (ICAAP) is een allesomvattende risicobeoordeling door de onderneming over alle risico's waaraan zij bloot staat of zou kunnen staan.

Risicobeheer en regelmatige toetsing risicobeheersysteem

a.s.r. vermogensbeheer heeft conform artikel 23, en artikel 24b Besluit prudentiële regels Wft, een passend risicobeheerssysteem om alle relevante risico's die aan de activiteiten, processen en systemen van de beleggingsonderneming verbonden zijn op afdoende wijze te herkennen, meten, beheersen en bewaken.

a.s.r. vermogensbeheer is een separate entiteit en is een 100% dochteronderneming van ASR Nederland N.V. Om te voldoen aan artikel 80, tweede lid van de Verordening AIFMD is een scheiding aangebracht voor de functionele en hiërarchische verhoudingen tussen:

- het risicomanagement van de fondsen

De bestuurder die verantwoordelijk is voor risicomanagement van de fondsen legt rechtstreeks verantwoording af aan de CEO van ASR Nederland. Hierbij wordt met name gerapporteerd over de risico's (zoals krediet- en marktrisico's) die de beleggers lopen ten aanzien van de beleggingen in de fondsen die door a.s.r. vermogensbeheer worden beheerd.

- het risicomanagement van de beheerorganisatie van a.s.r. vermogensbeheer

Voor wat betreft het risicomanagement van de beheerorganisatie wordt het Risk Charter dat geldt binnen ASR Nederland N.V. gevolgd. Dit betekent dat de bestuurder die verantwoordelijk is voor risicomanagement van de beheerorganisatie een directe rapportagelijijn heeft naar de CEO van ASR Nederland en de Chief Risk Officer (hierna: CRO) van ASR Nederland. De CRO op zijn beurt heeft de bevoegdheid om te escaleren naar de CEO van ASR Nederland en rapporteert tevens aan het audit en risk committee van ASR Nederland. Hierbij wordt met name gerapporteerd over de naleving van de relevante risicolimietsystemen en de deugdelijkheid en effectiviteit van de risicobeheerprocedure. Met name wordt beoordeeld of passende maatregelen zijn genomen om eventuele onvolkomenheden te verhelpen.

Binnen de afdeling Riskmanagement ziet de Business Assurance functie actief toe op de juiste uitvoering van de ingerichte beheersmaatregelen aan de hand van het controleplan (Business Risk Framework), conform artikel 24, besluit prudentiële regels Wft. Dit voorziet in aanbevelingen op basis van de (test)resultaten. Door middel van een ISAE 3402 Type II rapport wordt ten minste jaarlijks aan beleidsbepalende en toezichthoudende functies binnen a.s.r. vermogensbeheer en Cliënten aangetoond te beschikken over betrouwbare processen en rapportages rondom vermogensbeheer.

Het benodigd kapitaal onder AIFMD en CRD IV regelgeving wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld en gerapporteerd aan DNB. Indien interne of externe ontwikkelingen hiertoe aanleiding geven, kan het benodigde kapitaal ook tussentijds worden aangepast. a.s.r. vermogensbeheer houdt voor tegenpartijrisico, kredietrisico, concentratierisico, operationeel risico, organisatieveranderingen en claimrisico voldoende kapitaal aan waarbij de hoogte van het aan te houden kapitaal

is opgenomen in de interne ICAAP documentatie. ASR Nederland heeft een Risk Appetite Statement, waaraan a.s.r. vermogensbeheer zich confirmeert. a.s.r. vermogensbeheer streeft er naar om ruim boven het minimale benodigde kapitaal gekapitaliseerd te zijn. Dividenden worden uitsluitend uitgekeerd, zolang de kapitaalspositie ruim boven het vereiste vermogen blijft.

Vooruitzichten 2019

De resultaatontwikkeling van de vennootschap is sterk afhankelijk van de ontwikkeling van het beheerde vermogen. Deze ontwikkeling wordt in hoge mate beïnvloed door externe factoren, waaronder politieke en economische ontwikkelingen, het gedrag van beleggers en de ontwikkeling van koersniveaus op de effectenbeurzen.

Doelstellingen 2019

Het verder uitbreiden van extern vermogensbeheer via de huidige relaties en nieuwe proposities zal ook in 2019 de doelstelling zijn. Het helpen van klanten via maatwerk binnen onze mandaten of dankzij onze duurzame ESG bedrijfsobligatie- en aandelenfondsen, het hypotheekfonds en de via First Investments verkregen LDl strategie zijn daarbij belangrijke bouwstenen. Daarnaast is a.s.r. vermogensbeheer voornemens om in 2019 een aantal nieuwe beleggingsproposities aan te bieden.

a.s.r. als duurzame belegger

Als institutionele belegger toont a.s.r. haar maatschappelijke verantwoordelijkheid onder meer door toepassing van ethische en duurzaamheidscriteria in haar beleggingsbeleid.

Alle beleggingen die beheerd worden door a.s.r. vermogensbeheer worden gescreend op basis van het a.s.r. SRI-beleid (Socially Responsible Investment), zoals sociale en milieuaspecten. Landen en ondernemingen die niet hieraan voldoen worden uitgesloten. De screening van ondernemingen is gebaseerd op externe, onafhankelijke research van Vigeo Eiris (www.vigeo-eiris.com/en/vigeo-eiris-rating/) conform Arista standaarden. Daarnaast is er een externe, onafhankelijke certificering door Forum Ethibel (forumethibel.org/content/home.html) via een halfjaarlijkse audit van de beleggingsportefeuille van a.s.r. vermogensbeheer.

Bij het beheer van vermogen selecteert a.s.r. op basis van best practices en products volgens de United Nations Sustainable Development Goals (SDG's) en ESG-criteria (Environmental, Social en Governance). Dit betreft alle beleggingen in landen (staatsleningen) en in ondernemingen (aandelen en bedrijfsobligaties) die het best scoren en passend zijn binnen de beleggingsrichtlijnen. Daarnaast investeert a.s.r. in bedrijven die een duurzame bijdrage leveren aan de maatschappij.

Ook hanteert a.s.r. een strikt uitsluitingsbeleid ten aanzien van controversiële activiteiten van landen en ondernemingen. Dit betreft bijvoorbeeld producenten van controversiële of offensieve wapens, nucleaire energie, de gokindustrie, tabak, kolen, teerzanden en schalie olie. Tevens eist a.s.r. dat bedrijven voldoen aan internationale conventies op het gebied van milieu, mensen- en arbeidsrechten. Wij geloven in engagement via een constructieve dialoog met de bedrijven waarin wij beleggen, met als doel het verhogen van de ondernemingswaarde en maatschappelijk rendement op lange termijn. Als er sprake is van controversiële activiteiten en deze dialoog niet tot een positief resultaat leidt, dan worden deze bedrijven uitgesloten in de beleggingsportefeuille. Voor de beleggingen in staatsleningen sluit a.s.r. landen uit die slecht scoren in de Freedom in the World Annual Report, criteria inzake milieu van de SDG index en de Corruption Perception Index.

a.s.r. heeft in 2011 de United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI) ondertekend. Deze principes hebben als doel maatschappelijk verantwoord beleggen te stimuleren. Daarnaast is a.s.r. sinds 2011 ondertekenaar van de United Nations Global Compact Principles (UNGC). De UNGC vraagt bedrijven om een aantal principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen, het milieu en de bestrijding van corruptie te omarmen, te ondersteunen en ook door te voeren in hun invloedssfeer. Hiermee wordt onder meer tegemoet gekomen aan de IORP II richtlijn, met bepalingen voor milieu, sociale en governance factoren die ontleend zijn aan de beginselen van de Verenigde Naties voor het beleggingsbeleid en de risicobeheersystemen.

Tevens voldoet a.s.r. aan de Code Duurzaam Beleggen voor verzekeraars van het Verbond van Verzekeraars, die sinds 1 januari 2012 van kracht is. In de Code Duurzaam Beleggen staat onder meer dat de leden van het Verbond in hun beleggingsbeleid rekening houden met milieuaspecten, sociale aspecten en goed ondernemingsbestuur van de entiteiten waarin door hen wordt belegd. In 2018 heeft het Verbond van Verzekeraars namens haar leden, waaronder a.s.r., samen met de Nederlandse overheid en maatschappelijke organisaties het IMVO convenant voor de verzekeringssector ondertekend. Doel van het convenant is meer inzicht te krijgen in de internationale keten van onze beleggingen en zo problemen zoals mensenrechtenschendingen, milieuschade en dierenleed te voorkomen en aan te pakken.

Voor meer informatie over het duurzaam beleggingsbeleid van a.s.r.: <https://www.asrnederland.nl/over-asr/duurzaam-ondernemen>

Duurzaam beleggingsbeleid a.s.r. wordt gewaardeerd

In maart 2018 is voor de zesde maal de beleidsbeoordeling van de Eerlijke Verzekeringwijzer (EV) gepubliceerd, een initiatief van Milieudefensie, World Animal Protection, PAX, Oxfam Novib, Amnesty International en FNV. De EV heeft als doel het beleggingsbeleid van verzekeraars te verduurzamen en de praktijkvoering te optimaliseren. Daartoe wordt een vergelijking gemaakt tussen de 10 belangrijkste aanbieders van levensverzekeringen op de Nederlandse markt op duurzaamheid. In deze publicatie (www.eerlijkeverzekeringwijzer.nl) scoort a.s.r. overall wederom als 1e van de onderzochte verzekeraars. De hoogste scores behaalde a.s.r. voor haar beleid over Wapens, Mensenrechten, Arbeidsrechten en Gezondheid met een 10; op het gebied van Corruptie, Voeding, Natuur, Financiële sector en de Maakindustrie werd een 9 gescoord.

Klimaat en energietransitie

Sinds 2017 zijn de thema's klimaat en energietransitie integraal onderdeel van het a.s.r. beleggingsbeleid. In 2018 is a.s.r. begonnen met op kwartaalbasis publiceren van de CO2 uitstoot van de totale beleggingsportefeuille en afzonderlijke fondsen. Als actief deelnemer van het Platform Carbon Accounting Financials (PCAF) werken we samen met andere Nederlandse financiële instellingen aan het verder uitwerken van berekeningsmethoden voor alle asset classes.

Samen met Ortec Finance, academische instellingen en een aantal pensioenfondsen is a.s.r. in 2018 een pilot gestart om klimaatrisico's en -kansen gerelateerd aan verschillende scenario's (1,5°C, 3°C en 4+°C opwarming) te integreren in strategische asset allocatie modellen. De uitkomsten laten zien dat deze top-down benadering een vereiste is voor een compleet beeld van de effecten van klimaatverandering op beleggingsportefeuilles, inclusief risicomanagement. In 2019 zal a.s.r. verder werken met de uitkomsten van de pilot en zo voorbereid zijn op ontwikkelingen als TCFD, het stellen van klimaatgerelateerde carbonreductie doelstellingen in lijn met het Parijs Akkoord en de voorstellen voor het nationaal klimaatakkoord (zgn. science-based targets).

Utrecht, 18 april 2019

ASR Vermogensbeheer N.V.

Namens het management,

De heer J.T.M. Julicher (bestuurder)

De heer M.R. Lavooi (bestuurder)

De heer J.J.M. de Wit (bestuurder)

De heer R.S. Gokoel (CFRO)

2

|

Jaarrekening 2018

Balans

Balans per 31 december 2018

(voor winstbestemming in euro's)	Referentie	31 december 2018	31 december 2017
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	2.651.843	3.182.211
Financiële vaste activa	2	1.035.492	1.027.627
Totaal vaste activa		3.687.335	4.209.838
Vlottende activa			
Vorderingen	3	12.103.583	18.651.358
Liquide middelen	4	38.830.708	27.856.209
Totaal vlottende activa		50.934.291	46.507.567
Totaal Activa		54.621.626	50.717.405
Eigen vermogen			
Gestort en opgevraagd kapitaal		45.000	45.000
Agio		31.985.000	31.985.000
Overige reserves		6.557.970	4.297.571
Onverdeeld resultaat		4.628.434	2.260.399
Totaal eigen vermogen	5	43.216.404	38.587.970
Voorzieningen	6	69.829	310.000
Langlopende schulden	7	759.310	751.445
Kortlopende schulden	8	10.576.083	11.067.990
Totaal passiva		11.405.222	12.129.435
Totaal eigen vermogen en passiva		54.621.626	50.717.405

Winst- en verliesrekening

Winst- en verliesrekening over de periode 1 januari 2018 t/m 31 december 2018

(in euro's)	Referentie	1 januari 2018 t/m 31 december 2018	1 januari 2017 t/m 31 december 2017
Baten			
Ontvangen vergoedingen	9	67.744.222	74.695.706
Rentebaten		8.660	5.453
Overige baten		-	5.887
Totaal baten		67.752.882	74.707.046
Lasten			
Betaalde vergoedingen	10	23.936.501	37.889.429
Administratie- en beheerkosten	11	34.037.173	28.808.427
Overige bedrijfskosten	12	3.280.575	4.884.647
Rentelasten		166.574	110.678
Overige lasten		31.106	-
Totaal lasten		61.451.929	71.693.181
Resultaat voor belastingen		6.300.953	3.013.865
Belastingen	13	-1.672.519	-753.466
Resultaat na belastingen		4.628.434	2.260.399

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in de jaarrekening

Algemeen

ASR Vermogensbeheer N.V. (hierna 'a.s.r. vermogensbeheer') is op 1 december 2017 ontstaan uit een juridische fusie. Op 8 december 2018 is First Investments B.V., de enige dochter van a.s.r. vermogensbeheer, als gevolg van een juridische fusie opgegaan in a.s.r. vermogensbeheer. First Investments B.V. is hierdoor opgehouden te bestaan. a.s.r. vermogensbeheer is statutair gevestigd te Utrecht en ingeschreven bij Kamer van Koophandel Utrecht met nummer 30227237.

Door de Stichting Autoriteit Financiële Markten (hierna 'AFM') is aan a.s.r. vermogensbeheer een AIFMD-vergunning als bedoeld in artikel 2:65 Wft verleend voor het beheren van Beleggingsinstellingen. Onder deze vergunning beheert a.s.r. vermogensbeheer de volgende fondsen:

- ASR Beleggingsfondsen;
- ASR Mixfondsen;
- ASR Hypotheekfondsen;
- ASR ESG Institutionele fondsen;
- ASR Depositofondsen;
- ASR Kapitaalmarktfondsen;
- ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen en;
- First Liability Matching N.V.

a.s.r. vermogensbeheer staat onder toezicht van de AFM en De Nederlandsche Bank (hierna 'DNB') en is gehouden bij te dragen aan de kosten hiervan door betaling van jaarlijkse heffingen.

a.s.r. vermogensbeheer heeft van de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM) een vergunning verkregen om additionele beleggingsdiensten te mogen verlenen aan professionele cliënten op grond van artikel 2:67a, tweede lid, onderdelen a, b en d Wft. Met deze vergunning heeft a.s.r. vermogensbeheer toestemming om beleggingsdiensten te verlenen aan professionele cliënten. Dit houdt in dat a.s.r. vermogensbeheer commercieel vermogensbeheer voor derden mag uitvoeren, onder meer het beheren van individueel vermogen van pensioenfondsen, kleine verzekeraars, goede-doelinstellingen en overheidsinstellingen. Daarnaast kan a.s.r. vermogensbeheer beleggingsadvies geven over financiële instrumenten en orders van cliënten ontvangen en doorgeven met betrekking tot financiële instrumenten.

De jaarrekening van a.s.r. vermogensbeheer is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het financieel toezicht (hierna 'Wft'). Alle in het jaarverslag opgenomen bedragen zijn in hele euro's, tenzij anders vermeld. De directie heeft op 18 april 2019 de jaarrekening opgemaakt.

Verslagperiode en vergelijkende cijfers

De periode van het jaarverslag loopt van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018. In de winst- en verliesrekening zijn als vergelijkende cijfers opgenomen de gegevens over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017.

Consolidatie

a.s.r. vermogensbeheer stelt niet langer een geconsolideerde jaarrekening doordat First Investments B.V., de enige 100% dochter van a.s.r. vermogensbeheer, per 8 december 2018 juridisch is gefuseerd met a.s.r. vermogensbeheer met terugwerkende kracht per 1 januari 2018. Als gevolg van deze juridische fusie is First Investments B.V. opgehouden te bestaan.

Fusies en overnames

Een overname wordt volgens de purchase accounting methode in de jaarrekening verwerkt. Dit betekent dat op overnamedatum de overgenomen activa en verplichtingen gewaardeerd worden tegen reële waarden. Het verschil tussen de verkrijgingsprijs en het aandeel van de vennootschap in de reële waarden van de overgenomen identificeerbare activa en verplichtingen op het moment van de transactie van een deelneming, wordt als goodwill verwerkt.

Vreemde Valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Activa en passiva die luiden in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de valutakoers op balansdatum. Uit de omrekening voortvloeiende valutaverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Verwerking

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ten opzichte van het voorgaande jaar ongewijzigd.

In de balans en de winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen waarmee wordt verwezen naar de toelichting. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen aan de beheerder zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Uitgangspunt is de continuïteitsveronderstelling.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat (nagenoeg) alle toekomstige economische voordelen en risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Een verplichting wordt niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de verwachte uitstroom van middelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen opbrengsten en kosten.

Saldering

Een financieel actief en een financieel passief worden gesaldeerd en als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met gesaldeerd opgenomen financiële activa en passiva samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Transacties met verbonden partijen

Van een verbonden partij is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen in een andere partij, dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het financiële en zakelijk beleid van de andere partij. Transacties met verbonden partijen worden verricht tegen marktconforme tarieven.

Immateriële vaste activa - Goodwill

Goodwill wordt geactiveerd minus cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing minus bijzondere waardeverminderingen. De goodwill ontstaat bij de acquisitie van First Investments B.V. wordt lineair afgeschreven over een periode van zes jaar. De geschatte economische levensduur is gebaseerd op de aard en voorzienbare levensduur van de verworven activiteiten.

Financiële vaste activa - beleggingen

De onder de financiële vaste activa opgenomen beleggingen met een beursnotering (aandelen en obligaties) die niet tot einde looptijd worden aangehouden, worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Baten en lasten die voortvloeien uit veranderingen in de reële waarde worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Financiële vaste activa – deelnemingen zonder invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs minus eventuele bijzondere waardeverminderingen. Het dividend wordt als resultaat aangemerkt en verwerkt onder de financiële baten en lasten

Liquide middelen

Als liquide middelen worden aangemerkt de tegoeden bij banken.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen. Indien er geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vordering.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd indien de vennootschap op balansdatum een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang betrouwbaar is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen.

Langlopende schulden

Bij de eerste opname van langlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde. De langlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Winst of verlies worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van effectieve rentemethode. Indien er geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Opbrengstverantwoording

De vennootschap rekent de opbrengst uit de levering van diensten tot de netto-omzet, wanneer levering van de dienst heeft plaatsgevonden, de prijs is vastgesteld danwel redelijker wijs is in te schatten en er redelijke zekerheid bestaat dat dit bedrag inbaar is. Normaal gesproken wordt aan deze criteria voldaan op het moment dat de dienst geleverd is en acceptatie, indien vereist, verkregen is.

Belastingen over het resultaat

De belastingen over de resultaten omvatten zowel de op korte termijn te verrekenen belastingen, rekening houdend met fiscale faciliteiten en niet-afrekbare kosten. Op winsten worden geen belastingen in mindering gebracht, indien en voor zover compensatie van deze winsten met in voorgaande jaren geleden verliezen mogelijk is.

Op verliezen worden belastingen in mindering gebracht, indien compensatie met in voorgaande jaren behaalde winsten mogelijk is en dit leidt tot belastingrestitutie. Tevens worden belastingen in mindering gebracht indien redelijkerwijs mag worden aangenomen dat compensatie van verliezen met toekomstige winsten mogelijk is. De belastingen worden tegen het geldende tarief berekend over de resultaten, rekening houdend met fiscale faciliteiten.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden periodiek beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Het gebruik van schattingen komt in de jaarrekening in beperkte mate naar voren bij noot 6 (voorzieningen) en noot 8 (kortlopende schulden). De aldaar opgenomen kostenreserveringen zijn -inherent aan haar aard -deels op basis van inschatting gevormd.

Risicomanagement

a.s.r. vermogensbeheer heeft als beheerder geen posities in effecten voor eigen rekening en daardoor beperkte marktrisico's. De resterende risico's betreffen met name operationele, compliance- en reputatierisico's, naast het verkrijgen van voldoende fondsen onder beheer en daarmee gerelateerde omzet.

Relatie met moedermaatschappij en voornaamste activiteiten

a.s.r. vermogensbeheer is een 100% dochter van ASR Nederland N.V. en heeft ten doel het beheren van vermogen en het optreden als vermogensbeheerder ten behoeve van derden. a.s.r. vermogensbeheer maakt deel uit van de fiscale eenheid vennootschapsbelasting en omzetbelasting ASR Nederland N.V. Naast de relatie met de moedermaatschappij is a.s.r. vermogensbeheer beheerder van een aantal Fondsen en Pools en maakt de vennootschap gebruik van processen binnen ASR Nederland N.V. Alle transacties binnen de verbonden partijen vinden plaats "at arms-length".

De financiële gegevens van a.s.r. vermogensbeheer zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van ASR Nederland N.V. Het jaarverslag van ASR Nederland N.V. is beschikbaar op de website www.asrnederland.nl. a.s.r. vermogensbeheer maakt bij het opstellen van de jaarrekening gebruik van de vrijstelling die in RJ 360.104 wordt geboden om geen kasstroomoverzicht op te nemen.

Toelichting op de balans

1. Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaat geheel uit goodwill die is ontstaan bij de aankoop van First Investments B.V. De koopprijs voor de aankoop van 100% van de aandelen bedroeg € 3.749.578. De reële waarde van de overgenomen bezittingen en schulden bedraagt € 567.367. Het verschil tussen de reële waarde van de bezittingen en verplichtingen (€ 567.367) en de koopprijs (€ 3.749.578) is als goodwill verantwoord en wordt lineair afgeschreven tot nihil over de verwachte economische levensduur van de geactiveerde goodwill die is bepaald op een periode van 6 jaar.

Goodwill		
(in euro's)	2018	2017
Balanswaarde per 1 januari	3.182.211	-
Goodwill als gevolg van overname First Investments B.V.		3.182.211
Afschrijving goodwill	-530.368	-
Balanswaarde per 31 december	2.651.843	3.182.211

2. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit:

- Beleggingen
- Langlopende vordering
- Deelneming zonder invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid

Beleggingen

De beleggingen bestaan uit een gedeelte van de koopprijs (€ 750.000) dat is belegd en als zekerheid wordt aangehouden voor eventuele betalingsverplichtingen van de kopende partij. Ter hoogte van het bedrag van de belegging is voor hetzelfde bedrag een schuld opgenomen aan de verkopende partij.

Beleggingen		
(in euro's)	2018	2017
Balanswaarde per 1 januari	751.445	-
Aankoop beleggingen		750.000
Ongerealiseerde waardeverandering	-2.445	1.445
Gerealiseerde waardeveranderingen	10.310	-
Balanswaarde per 31 december	759.310	751.445

De beleggingen zullen naar verwachting binnen één jaar na balansdatum worden omgezet in liquide middelen.

Langlopende vordering

De langlopende vordering betreft een vordering op de verkopende partij van First Investments B.V. inzake een nagekomen verplichting waarvoor in de koopovereenkomst is afgesproken dat deze verhaald kan worden op de verkopende partij.

Langlopende vordering		
(in euro's)	2018	2017
Balanswaarde per 1 januari	276.180	-
Opname vordering	-	276.180
Balanswaarde per 31 december	276.180	276.180

De vordering zal naar verwachting binnen één jaar na balansdatum worden voldaan.

Deelneming zonder invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid

a.s.r. vermogensbeheer heeft 1% van het aandelenkapitaal (2 prioriteits aandelen) in First Liability Matching N.V. te Utrecht. Deze deelneming is tegen verkrijgingsprijs opgenomen. Uit de winst wordt allereerst, zo mogelijk, aan de houders van de prioriteits aandelen uitgekeerd, een percentage van het nominale bedrag van het door hen gehouden prioriteits aandelen, gelijk aan 0,5% per einde van het boekjaar, waarop de uit te keren winst betrekking heeft.

Deelnemingen

(in euro's)	2018	2017
Balanswaarde per 1 januari	2	-
Deelneming als gevolg van overname First Investments B.V.	-	2
Balanswaarde per 31 december	2	2

3. Vorderingen

Vorderingen

(in euro's)	31 december 2018	31 december 2017
Vorderingen op ASR fondsen en mandaat klanten	5.343.902	3.907.820
Vordering op ASR Nederland N.V.	6.311.807	14.031.462
Te verrekenen BTW met ASR Nederland N.V. ¹	-	383.440
Vordering op First Liability Matching N.V.	-	48.583
Te vorderen BTW ²	-	20.194
Te vorderen vennootschapsbelasting ³	-	65.413
Overige vorderingen	447.874	194.446
Totaal vorderingen	12.103.583	18.651.358

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

4. Liquide middelen

Het saldo van de bankrekening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde en staat ter vrije beschikking van de vennootschap.

1 Betreft te verrekenen BTW over de boekjaren 2015, 2016 en 2017. De BTW wordt verrekend binnen de fiscale eenheid ASR Nederland N.V.

2 Betreft te vorderen BTW van First Investments B.V.

3 Betreft te vorderen vennootschapsbelasting van First Investments B.V.)

5. Eigen vermogen

Voor een toelichting van het eigen vermogen van a.s.r. vermogensbeheer wordt verwezen naar de toelichting op de eenvoudige jaarrekening.

Eigen vermogen		
(in euro's)	2018	2017
Gestort en opgevraagd kapitaal		
Stand per 1 januari	45.000	45.000
Stand einde verslagperiode	45.000	45.000
Agio		
Stand per 1 januari	31.985.000	10.985.000
Mutatie als gevolg van juridische fusie	-	15.000.000
Agiostaking	-	6.000.000
Stand einde verslagperiode	31.985.000	31.985.000
Overige reserves		
Stand per 1 januari	4.297.571	3.954.789
Winstbestemming voorgaand boekjaar	2.260.399	342.782
Uitkering dividend	-	-
Stand einde verslagperiode	6.557.970	4.297.571
Onverdeelde winst		
Stand per 1 januari	2.260.399	342.782
Winstbestemming naar overige reserves	-2.260.399	-342.782
Resultaat boekjaar	4.628.434	2.260.399
Stand einde verslagperiode	4.628.434	2.260.399
Totaal eigen vermogen	43.216.404	38.587.970

Gestort en opgevraagd kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 225.000. Het is verdeeld in 225.000 aandelen van elk € 1,00 nominaal. Hiervan zijn 45.000 aandelen geplaatst en volgestort. Het gestort kapitaal bedraagt derhalve € 45.000.

6. Voorzieningen

Voorzieningen		
(in euro's)	2018	2017
Balanswaarde per 1 januari	310.000	-
Dotatie voorziening BTW claim	-	310.000
Ottrekking	-240.171	-
Balanswaarde per 31 december	69.829	310.000

De voorziening bestaat uit een BTW claim van First Investments B.V. die naar verwachting binnen een jaar zal worden betaald.

7. Langlopende schulden

Deze jaarrekeningpost bestaat uit een schuld aan de verkopende partij van First Investments B.V.

Langlopende schulden		
(in euro's)	2018	2017
Balanswaarde per 1 januari	751.445	-
Verkopen	-	750.000
Ongerealiseerde waardeverandering	-2.445	1.445
Gerealiseerde waardeverandering	10.310	-
Balanswaarde per 31 december	759.310	751.445

Er is met de verkopende partij overeengekomen dat voor een bedrag van € 750.000 beleggingen worden aangehouden ter zekerheid voor eventuele nagekomen verplichtingen. De positieve en negatieve waardeveranderingen van deze beleggingen zijn geheel voor rekening en risico van de verkopende partij. Hierdoor is de waarde van de beleggingen (onder noot 2) gelijk aan de hoogte van de schuld. Deze schuld wordt in zijn geheel afgelost op een nog nader overeen te komen datum. De verwachting is dat dit bedrag binnen één jaar na balansdatum wordt afgelost/verrekend. Er is geen interest verschuldigd over deze schuld.

8. Kortlopende schulden

Kortlopende schulden		
(in euro's)	31 december 2018	31 december 2017
Crediteuren	468.640	287.329
Schulden aan groepsmaatschappijen	3.943.256	5.770.889
Schulden aan ASR fondsen en mandaat klanten	1.570.526	873.630
Te verrekenen VPB met ASR Nederland N.V.	1.638.186	740.065
Te betalen BTW	444.751	62.660
Te betalen loonheffing	-	62.093
Te betalen pensioenen	-	3.042
Overlopende passiva	2.510.724	3.268.282
Totaal kortlopende schulden	10.576.083	11.067.990

Schulden aan groepsmaatschappijen

Verschuldigde feevergoeding aan ASR Productlijnen Leven en Pensioenen. Dit betreft nog te betalen feevergoeding over het vierde kwartaal van het betreffende boekjaar.

Schulden aan ASR fondsen

Nog te betalen vergoedingen aan verschillende fondsen ter voorkoming van dubbele kosten in deze fondsen in het kader van doorbeleggingen in andere ASR fondsen van € 358.507 (2017: € 518.724). Daarnaast nog te betalen fee inzake hypotheekfonds van € 1.197.092 (2017: € 338.929) en nog te betalen kostenvergoedingen van € 14.927 (2017: € 15.977).

Te verrekenen VPB met ASR Nederland NV

Betreft de vennootschapsbelasting en BTW die binnen de fiscale eenheid ASR Nederland N.V. nog verrekend dient te worden.

Te betalen BTW

Het verschuldigde bedrag aan BTW dat betaald moet worden aan de belastingdienst.

Te betalen loonheffing en pensioenen

Betreffen nog te betalen bedragen voor loonheffing en pensioenen van First Investments B.V. Alle personeelsleden zijn na overname in dienst getreden bij ASR Nederland N.V. a.s.r. vermogensbeheer heeft geen personeelsleden in dienst.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit nog te betalen kosten voor:

- Werkzaamheden derden van € 150.000 (2017: € 408.500)
- De accountantscontroles van € 361.117 (2017: € 555.264)
- Toezichtvergoedingen aan DNB / AFM van € 401.000 (2017: € 411.000)
- Beheervergoeding aan BNP Paribas Security Services voor administratieve diensten inzake ASR FONDS SICAV van € - (2017: 566.471)
- Licentiekosten van € 1.510.746 (2017: € 544.085)
- Advieskosten van € - (2017: € 640.000)
- Overige nog te betalen kosten van € 87.862 (2017: € 142.962)

De kortlopende schulden hebben allen een looptijd korter dan één jaar.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

Fondsen en pools

a.s.r. vermogensbeheer ontvangt voor het vermogensbeheer een beheer- en servicevergoeding. De beheervergoeding wordt door a.s.r. vermogensbeheer in rekening gebracht voor het beheer van de pool- en fondsvermogens.

De servicevergoeding dient ter dekking van de vergoeding voor accountants, juridische en fiscale adviseurs, kosten verband houdende met het opstellen van (half)jaarverslagen, kosten in verband met het berekenen en publiceren van de intrinsieke waarden, de kosten voor het voeren van de beleggingsadministratie door a.s.r. vermogensbeheer en de kosten voor de bewaarbank (depository en custodian).

a.s.r. vermogensbeheer voert per 31 december 2018 het vermogensbeheer uit van verschillende fondsen:

Fondsen en Pools	
In chronologische volgorde	Met ingang van
ASR Beleggingspools	2010
ASR Beleggingsfondsen	2010
ASR Mixfondsen	2011
ASR FONDS SICAV	2012
ASR Europees Vastgoed Basisfonds	2012
ASR Beleggingsmixfondsen	2013
ASR Pensioen Mixfondsen	2013
ASR Pensioen Staatsobligatiefonds 10-15 jaar	2013
ASR Basisfondsen	2013
ASR Deposito fonds ¹	2016
ASR Kapitaalmarkt fondsen ¹	2016
ASR Hypotheekfonds	2017
ASR ESG IndexPlus Institutionele fondsen	2017
ASR Amerika Aandelen Basisfonds	2017
ASR Pensioen Staatsobligatiefonds 15+	2017
ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen	2018
First Liability Matching N.V. ²	2018

ASR Nederland N.V. (eigen rekening en unit linked producten voor polishouders)

a.s.r. vermogensbeheer voert ook het vermogensbeheer uit voor ASR Nederland N.V. en haar dochterondernemingen ten aanzien van de zogenoemde beleggingen voor 'eigen rekening' en de unit linked producten die worden aangehouden voor polishouders. Voor het vermogensbeheer ontvangt a.s.r. vermogensbeheer een vergoeding op basis van de werkelijke kosten plus een opslag.

Mandaatklanten

a.s.r. vermogensbeheer voert ook het vermogensbeheer uit voor verschillende mandaatklanten waarvoor specifieke afspraken zijn gemaakt per mandaat in het kader van de beheervergoeding.

1 ASR Kapitaalmarkt fondsen en ASR Deposito fonds zijn in 2016 als gevolg van de overname van BNG Vermogensbeheer onder beheer van a.s.r. vermogensbeheer (en haar rechtsvoorgangers) gekomen.

2 First Liability Matching N.V. is als gevolg van de juridische fusie van First Investments B.V. en a.s.r. vermogensbeheer onder beheer van a.s.r. vermogensbeheer gekomen.

9. Ontvangen vergoedingen

ASR FONDS SICAV

De beheer- en servicevergoedingen van ASR FONDS SICAV zijn samengesteld uit de vergoedingen van de onderliggende 25 Subfondsen. De beheervergoeding is variërend van 0,25% tot 1,10% op jaarbasis. De servicevergoeding bedraagt voor alle Subfondsen 0,02% op jaarbasis. De depositary fee, de maandelijkse bewaarvergoeding, bedraagt 0,01% op jaarbasis.

Overige fondsen en pools

De beheer- en servicevergoedingen worden dagelijks berekend over de netto-activa van het fonds.

Fondsen en Pools

	Beheervergoeding	Servicevergoeding	Totaal
ASR Beleggingsfondsen	0,15%	0,10%	0,25%
ASR Mixfondsen I, II, IV en VI	-	0,05%	0,05%
ASR Mixfondsen III, V en VII	0,30%	0,05%	0,35%
ASR Basisfondsen ¹	-	-	-
ASR Europees Vastgoed Basisfonds ¹	-	-	-
ASR Beleggingsmixfondsen (E en G)	0,25%	0,10%	0,35%
ASR Beleggingsmixfondsen (ABC)	0,35%	0,15%	0,50%
ASR Pensioen Mixfondsen	0,20%	0,10%	0,30%
ASR Pensioen Staatsobligatiefonds 10-15 jaar	0,10%	0,10%	0,20%
ASR Beleggingspools	0,15%	0,10%	0,25%
ASR Deposito fonds	0,30%	Werkelijke servicekosten	0,30%
ASR Kapitaalmarkt fondsen	0,15-0,35%	Werkelijke servicekosten	0,15-0,35%
ASR Hypotheekfondsen	0,45%	0	0,45%
ASR ESG IndexPlus Institutionele fondsen ²	0,14%	0,15%	0,29%
ASR Pensioen Staatsobligatiefonds 15+	0,10%	0,10%	0,20%
ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen	0,15%	0,04%	0,19%
First Liability Matching N.V.	Fixed	Werkelijke servicekosten	

- 1 Binnen de ASR Basisfondsen en het ASR Europees Vastgoed Basisfonds worden geen beheer- en servicevergoedingen in rekening gebracht. In de ASR Basisfondsen en het ASR Europees Vastgoed Basisfonds wordt belegd door de ASR Beleggingsmixfondsen en ASR Pensioen Mixfondsen.
- 2 In ASR ESG IndexPlus Institutionele fondsen bestaan verschillende participatieklassen, waarbij voor de participatieklasse C geen beheer- en servicevergoedingen in rekening worden gebracht. Voor de participatieklasse K worden beheer- en servicevergoedingen in rekening gebracht in overeenstemming met bovenstaand schema.

Mandaatklanten en ASR Nederland (eigen rekening en unit linked producten voor polishouders)

Voor de mandaatklanten zijn klant specifieke afspraken gemaakt in het kader van de beheervergoeding. a.s.r. vermogensbeheer ontvangt voor het vermogensbeheer van de beleggingen van ASR Nederland en haar dochtermaatschappijen (eigen rekening en unit linked producten voor polishouders) een vergoeding op basis van de werkelijke kosten plus een opslag.

De ontvangen beheer- en servicevergoedingen bedragen:

Ontvangen beheer- en servicevergoeding		
(in euro's)	2018	2017
Beheervergoeding		
ASR FONDS SICAV	19.297.723	36.600.872
ASR Beleggingsfondsen	254.824	280.408
ASR Mixfondsen	451.176	494.162
ASR Beleggingsmixfondsen	5.018.952	4.069.021
ASR Pensioen Mixfondsen	3.690.164	990.536
ASR Pensioen Staatsobligatiefonds 10-15 jaar	228.681	92.432
ASR Beleggingspools	203.409	223.111
ABC Pool	123.073	380.980
ASR Basisfondsen ¹	98.940	138.240
ASR Deposito fonds	1.417.400	1.214.407
ASR Kapitaalmarkt fondsen	392.057	635.347
ASR Hypotheekfondsen	4.097.761	470.189
ASR ESG IndexPlus Institutionele fondsen	580.141	71.045
ASR Pensioen Staatsobligatiefonds 15+	237.816	24.659
ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen	166.943	-
First Liability Matching N.V.	902.575	-
Totaal beheervergoeding	37.161.635	45.685.409
Servicevergoeding		
ASR FONDS SICAV	460.046	784.339
ASR Beleggingsfondsen	169.882	186.939
ASR Mixfondsen	80.341	87.818
ASR Beleggingsmixfondsen	2.036.751	1.627.607
ASR Pensioen Mixfondsen	1.660.574	506.817
ASR Pensioen Staatsobligatiefonds 10-15 jaar	228.681	92.432
ASR Beleggingspools	135.606	148.741
ASR Basisfondsen ¹	65.960	87.555
ASR ESG IndexPlus Institutionele fondsen	211.697	26.186
ASR Pensioen Staatsobligatiefonds 15+	237.816	24.659
ASR Duurzaam Institutioneel Vermogensbeheer Beleggingsfondsen	44.519	-
Totaal servicevergoeding	5.331.873	3.573.093
Beheervergoeding ASR Nederland en dochtermaatschappijen	23.276.463	23.411.796
Beheervergoeding mandaat klanten	1.974.251	2.025.408
Totaal	25.250.714	25.437.204
Totaal ontvangen vergoedingen	67.744.222	74.695.706

1 Enkele klanten van ASR Productlijnen participeren rechtstreeks in de ASR Basisfondsen. a.s.r. vermogensbeheer brengt hiervoor een service- en beheervergoeding in rekening

10. Betaalde vergoedingen

Betaalde vergoedingen		
(in euro's)	2018	2017
Vermogensbeheer	7.621.525	5.119.995
Administratieve dienstverlening	2.167.003	2.287.559
Overige dienstverlening	14.147.973	30.481.875
Totaal betaalde vergoedingen	23.936.501	37.889.429

Vermogensbeheer

Betaalde vergoedingen voor vermogensbeheer betreft:

- De vergoeding aan BNP Paribas Asset Management Nederland € -0,1 miljoen (2017: € 0,7 miljoen) voor het portfoliobeheer van ASR FONDS SICAV.
- De vergoedingen aan verschillende ASR fondsen en mandaat klanten ter neutralisatie van de kostenbelading door beleggingen in onderliggende ASR fondsen ter grootte van € 4,4 miljoen (2017: € 4,1 miljoen). Aangezien de totale kostenbelading van deze fondsen en mandaat klanten wordt beïnvloed door de kostenbelading in de beleggingsfondsen waarin wordt belegd, wordt door a.s.r. vermogensbeheer een compensatievergoeding uitgekeerd aan de betreffende fondsen en mandaat klanten teneinde de beheervergoeding op het afgesproken niveau te houden.
- De vergoeding aan ASR Financieringen B.V. die verband houden met de portefeuille hypotheekvorderingen bij ASR Hypotheekfonds van € 3,3 miljoen in 2018 (2017: € 0,3 miljoen)

Administratieve dienstverlening

Betreffen de vergoedingen aan BNP Paribas Security Services voor administratieve diensten inzake het ASR FONDS SICAV € 1.426.865 (2017: € 2.006.180) en First Liability Matching € 180.409 (2017: € 0), en de kosten voor bewaring JP Morgan, ABN Amro, BNP en Kasbank € 559.729 (2017: € 281.379).

Overige dienstverlening

Betreeft de feevergoeding aan de ASR Productlijnen die gebaseerd is op een percentage van het beheerd vermogen van ASR FONDS SICAV na verrekening van kosten gerelateerd aan het ASR FONDS SICAV.

11. Administratie- en beheerkosten

Administratie- en beheerkosten		
(in euro's)	2018	2017
Algemene beheerkosten	15.317.218	12.478.480
<i>Personeelskosten</i>		
Salarissen ASR Nederland	14.059.213	12.155.153
Pensioenkosten ASR Nederland	1.741.837	1.514.803
Sociale lasten ASR Nederland	1.320.313	1.119.708
Overige personeelskosten ASR Nederland	1.598.592	1.540.283
Totaal administratie- en beheerkosten	34.037.173	28.808.427

Algemene beheerkosten

Onder algemene beheerkosten zijn opgenomen de kosten die verband houden met:

- het voorbereiden, drukken en verzenden van Prospectussen, (half)jaarverslagen en alle mogelijke andere
- documenten die betrekking hebben op de Fondsen en Pools,
- het registreren van de Fondsen bij enige overheidsinstantie of beurs,
- het berekenen en publiceren van de intrinsieke waarden,
- het bijhouden van het Participantenregister,
- het voeren van de financiële en beleggingsadministratie,
- en het bijeenroepen en houden van vergaderingen van Participanten.

De algemene beheerkosten worden doorbelast op basis van het aantal FTE's dat door a.s.r. vermogensbeheer is ingeleend. De doorbelaste kosten betreft kosten voor huisvesting, kantoorartikelen, ICT en software licenties.

Personeel

De Beheerder heeft geen personeel in dienst. Per 31 december 2018 zijn 147 medewerkers en 143 FTE ingeleend door a.s.r. vermogensbeheer middels een inleenovereenkomst met ASR Nederland N.V. De doorbelaste personeelskosten bestaan volledig uit vaste beloningen (AIFMD artikel 22, lid 2 e). De Beheerder deelt niet in het beleggingsresultaat als vergoeding voor het beheer van de beleggingsfondsen waarover verslag wordt gedaan. Er is derhalve geen sprake van carried interest (het deel in de winst van het fonds bestemd voor de beheerder van het fonds als vergoeding voor het beheer). De salariskosten van de directieleden zijn inbegrepen in de doorbelaste personeelskosten op basis van een vaste verdeelsleutel.

In onderstaande tabel is de totale beloning opgenomen met betrekking tot de door de beheerder ingeleende medewerkers (aantallen naar de stand van ultimo boekjaar). Er is geen vergelijkende informatie opgenomen in onderstaande tabel aangezien deze informatie niet relevant is voor het beeld van de jaarrekening. Nadere informatie over het beloningsbeleid is opgenomen op de website (www.asrvermogensbeheer.nl).

Personeelskosten

(in euro's)	1 januari 2018 t/m 31 december 2018	Begunstigden
Directie	914.083	3
Identified Staff	329.510	2
Medewerkers	17.476.363	142
Totaal	18.719.956	147

Pensioenen

Medewerkers van ASR Nederland N.V. ontvangen een pensioenuitkering op basis van de regeling gebaseerd op toegezegde aanspraken ('defined benefit'). ASR Nederland N.V. belast de kosten op basis van een vast percentage van loonkosten van de ingeleende (individuele) medewerkers door aan a.s.r. vermogensbeheer. ASR Nederland N.V. belast een eventueel verschil met de daadwerkelijke pensioenlast dat afhankelijk is van onder meer actuariële resultaten noch direct noch indirect door aan a.s.r. vermogensbeheer. Als gevolg van dit beleid heeft a.s.r. vermogensbeheer geen risico over de toegezegde aansprakenregeling van de door ASR Nederland N.V. uitgeleende medewerkers en neemt dienovereenkomstig niet de volledige pensioentoechting van ASR Nederland N.V. op in overeenstemming met IAS 19 paragrafen 34A en 34B.

ASR Nederland N.V. kent pensioenregelingen voor de medewerkers op basis van vaste toezeggingen. Deze regelingen worden gedeeltelijk gefinancierd uit de bijdragen van medewerkers. De uitkeringen volgens deze regelingen zijn gebaseerd op het aantal dienstjaren en het salarisniveau. De pensioenverplichtingen worden bepaald aan de hand van sterftcijfers, het personeelsverloop, de loonstijging en economische aannames met betrekking tot bijvoorbeeld de inflatie, de loonontwikkeling en het disconteringspercentage. Het disconteringspercentage wordt vastgesteld op basis van het rendement ('zero coupon rate') van hoogwaardige bedrijfsobligaties (AA-rating) en de duration van de pensioenverplichting. Naast pensioenuitkeringen omvatten de kosten van regelingen op basis van vaste toezeggingen ook personeelscondities voor financiële producten (bijvoorbeeld hypotheek), die in stand blijven na pensionering van medewerkers.

12. Overige bedrijfskosten

Overige Bedrijfskosten

(in euro's)	2018	2017
Accountantskosten	302.812	651.069
Advieskosten	2.483.334	2.248.794
Bedrijfstechnische contributies en heffingen	493.791	1.910.462
Overige bedrijfskosten	638	74.322
Totaal overige bedrijfskosten	3.280.575	4.884.647

Onder accountantskosten zijn tevens begrepen de kosten voor accountantscontrole van jaarverslagen van de door a.s.r. vermogensbeheer beheerde fondsen en pools, het ISAE 3402 rapport en overige advieskosten. Het honorarium in het kader van de externe accountantscontrole van het a.s.r. vermogensbeheer jaarverslag, zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW, bedraagt € 32.000 (2017: € 30.000). Door de accountant die de controlediensten uitvoert zijn enkel assurance diensten geleverd. Advieskosten hebben hoofdzakelijk betrekking op de kosten in verband met de opzet van vermogensbeheer voor derden.

13. Belastingen

a.s.r. vermogensbeheer maakt deel uit van de fiscale eenheid ASR Nederland N.V., en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de uit de fiscale eenheid voortvloeiende belastingschulden.

De vennootschapsbelasting is in elk van de bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen opgenomen voor dat deel dat de desbetreffende vennootschap als zelfstandig belastingplichtige verschuldigd zou zijn, rekening houdend met voor de vennootschap geldende fiscale faciliteiten. Het gewogen gemiddelde toepasselijke belastingtarief bedraagt 25% (2017: 25%) en het effectieve belastingtarief bedraagt 26,5% (2017: 25%).

Voor First Investments B.V. is het volledig beschikbare bedrag van voorwaartse verliescompensatie á € 141.246 verrekend met de berekening van de belastinglast en de te betalen belasting over boekjaar 2018.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2018 had de vennootschap, evenals het voorgaand boekjaar, geen personeel in dienst.

Beloning directie

De directie van de vennootschap ontvangt geen beloning in de zin van artikel 2:383 Burgerlijk Wetboek ten laste van de vennootschap. De directieleden zijn in dienst van ASR Nederland N.V. en ingeleend door a.s.r. vermogensbeheer. De hiermee gepaard gaande salariskosten worden doorbelast aan a.s.r. vermogensbeheer. Zie noot 11 voor verdere toelichting.

Verbonden partijen

a.s.r. vermogensbeheer onderhoudt in het kader van haar gewone bedrijfsvoering verschillende zakelijke relaties met verbonden ondernemingen en partijen tegen marktconforme tarieven, voornamelijk op het gebied van vermogensbeheer en financiële administratie. De directieleden van a.s.r. vermogensbeheer bekleden tevens directiefuncties bij andere bedrijfsonderdelen van ASR Nederland N.V., namelijk:

- de heer J.T.M. Julicher bestuurder van ASR Vermogensbeheer N.V., tevens bestuurder van ASR Financieringen B.V., ASAM N.V. en DeltaFort Beleggingen I B.V. Daarnaast is de heer Julicher Board Member van ASR Fonds Sicav en lid van BEC (Business Executive Committee) van ASR Nederland N.V.
- de heer M.R. Lavooi, bestuurder van ASR Vermogensbeheer N.V., tevens bestuurder van ASR Financieringen B.V., ASAM N.V., ASR Property Fund N.V., DeltaFort Beleggingen I B.V. en Stichting ASR Verzekeringen Beleggersgiro; daarnaast is de heer Lavooi Board Member van ASR FONDS SICAV.
- de heer J.J.M. de Wit, bestuurder van ASR Vermogensbeheer N.V.

De directieleden van a.s.r. vermogensbeheer hebben geen directe participaties in de door a.s.r. vermogensbeheer beheerde fondsen en pools of in de beleggingen van deze pools.

Transacties met verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen hebben plaatsgevonden op marktconforme voorwaarden. Deze transacties hebben betrekking op:

- Ontvangen beheer- en servicevergoedingen van de door a.s.r. vermogensbeheer beheerde fondsen en pools (€ 44.815.418);
- Ontvangen beheervergoeding van ASR Nederland N.V. voor door a.s.r. vermogensbeheer beheerde beleggingen (€ 23.441.363);
- Doorbelaste administratie- en beheerkosten vanuit ASR Nederland N.V. (€ 23.966.268);
- Verstrekte feevergoeding aan ASR Productlijnen (€ 14.147.973);
- Verstrekte vergoedingen aan ASR fondsen ter neutralisatie van de kostenbelading door beleggingen in onderliggende fondsen (€ 4.235.264);
- Verstrekte vergoeding aan ASR Financieringen B.V. voor originatie- en servicingkosten inzake Hypotheekfonds (€ 3.339.872)
- Verstrekte vergoedingen aan Stichting ASR Bewaarder voor depository en custody fees van JP Morgan inzake de ASR Beleggingsfondsen en ASR Mixfondsen (€ 30.848).

Voor de balansposities met verbonden partijen wordt verwezen naar noot 3 (vorderingen) en noot 8 (kortlopende schulden).

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Fiscale eenheid

De vennootschap maakt deel uit van de fiscale eenheid vennootschapsbelasting en omzetbelasting ASR Nederland N.V. en is volgens de standaardvoorwaarden hoofdelijk aansprakelijk voor de te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in de periode vanaf balansdatum tot aan de openbaarmaking geen bijzondere gebeurtenissen voorgedaan.

Winstbestemming 2018

Het resultaat over het boekjaar 2018 bedraagt € 4.628.434 positief en is als onverdeeld resultaat verwerkt, onderdeel van het eigen vermogen. Voorstel is om 70% van het resultaat over het boekjaar 2018 uit te keren als dividend als dit mogelijk is rekening houdend met de ICAAP kapitaalvereiste.

Ondertekening van de jaarrekening

Utrecht, 18 april 2019

ASR Vermogensbeheer N.V.

Namens het management:

De heer J.T.M. Julicher (bestuurder)

De heer M.R. Lavooi (bestuurder)

De heer J.J.M. de Wit (bestuurder)

De heer R.S. Gokoel (CFRO)

3

|

Overige gegevens

Overige gegevens

Statutaire bepalingen omtrent winstbestemming

De bepalingen zijn opgenomen in artikel 17 en 18 van de statuten.

Artikel 17

- 17.1 Uitkering van winst ingevolge het in dit artikel bepaalde geschiedt na vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
- 17.2 De winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering.
- 17.3 De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het geplaatste kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.
- 17.4 Ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slechts worden gedelgd voor zover de wet dat toestaat.
- 17.5 Bij de berekening van de verdeling van een voor uitkering op aandelen bestemd bedrag tellen de aandelen die de vennootschap in haar kapitaal houdt niet mee.

Artikel 18

- 18.1 Dividenden zijn opeisbaar vier weken na vaststelling tenzij de algemene vergadering daartoe op voorstel van de directie een andere datum bepaalt.
- 18.2 De algemene vergadering kan besluiten, dat dividenden geheel of gedeeltelijk in een andere vorm dan in contanten zullen worden uitgekeerd.
- 18.3 Onverminderd het bepaalde in artikel 15 lid 3, kan de algemene vergadering besluiten tot gehele of gedeeltelijke uitkering van reserves.
- 18.4 Indien de algemene vergadering dat op voorstel dat de directie bepaalt, wordt een tussentijdse uitkering gedaan, mits blijkt een met inachtneming van de wettelijke bepalingen op te stellen tussentijdse vermogensopstelling is voldaan aan het vereiste uit artikel 15 lid 3.

Publicatie

Deze jaarrekening wordt op de website van ASR Vermogensbeheer N.V. gepubliceerd.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouders van ASR Vermogensbeheer N.V. en de directie van ASR Vermogensbeheer N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van ASR Vermogensbeheer N.V. gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van ASR Vermogensbeheer N.V. op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2018;
- de winst-en-verliesrekening over 2018;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van ASR Vermogensbeheer N.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- de algemene informatie;
- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ASR Vermogensbeheer N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de

activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 18 april 2019

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

www.asrvermogensbeheer.nl

a.s.r.
de nederlandse
vermogens
beheerders